

Azərbaycan Yazıçılar Birliyi – 90

Milli ədəbiyyatımızın baş qərargahı

Ölkəmizdə ədəbi-ictimai fikrin yaradıcı mərkəzi, milli məfkurəni yaşadan, azərbaycançılıq ideologiyasını formalaşdıran və sabahlara daşıyan Yazıçılar Birliyi bütün dövrlərdə sözə-sənətə sadıqlıq nümunəsi göstərib. Bu ədəbi-bədii qurum Azərbaycan dilinin keşiyində dayanıb, zənginləşməsinə çalışıb. 90 illik yubileyini qeyd etdiyimiz bu öncül və nüfuzlu yaradıcılıq qurumu haqqında tanınmış qələm sahiblərimizin özəl fikirlərini oxuculara təqdim etməyə başlayırıq. İlk müsahibimiz Xalq yazıçısı Elçindir.

– *Elçin müəllim, deyə bilərsiniz ki, AYB sizə şəxsən daha doğma olan məkandır. Əvvəlcə bu yaxınlığın tarixçəsindən başlayaq...*

– Düz deyirsiniz. Mənim uşaqlıq, yeniyetməlik, gənclik illərimlə bağlı bir çox gözəl xatirələrim Yazıçılar Birliyi (o vaxtlar Yazıçılar İttifaqı adlanırdı) ilə bağlıdır və ora mənim üçün məhrəm bir yerdir. Məsələn burasındadır ki, mənim oxuduğum 7 sayılı məktəb Yazıçılar Birliyi ilə üzvbüz idi. O zaman atam İlyas Əfəndiyev Yazıçılar İttifaqında işləyirdi, mən də hərdən dərstdən sonra ora gəlirdim. Mən Məmməd Səid Ordubadını, Abdulla Şaiqi, Mirzə Cəlilin xanımını Həmidə xanım Cavanşiri ilk dəfə orda görmüşəm.

Bu sözləri deyirəm və Mehdi Hüseynin İttifaqın 3-cü mərtəbəsində, Natəvan klubunun foyesində xüsusi bir şövqlə bil-yard oynamağı, Səməd Vurğunun oyuna baxa-baxa duzlu atmacaları ilə Mehdi Hüseyni qızısdırmağı, Əbülhəsənin: “Əzizim! Əzizim! Bu nə dəsgahdı belə?”

– deməyi, Süleyman Rüstəmin siqaretini tüstülədə-tüstülədə yanındakılara göz vuraraq: “Əbülhəsən, deyirlər, əvvəllər sən də yaxşı bilyard oynamısan?” – söyləməyi, Əbülhəsənin: “Xeyr, Süleyman Rüstəm, bu, sənəin təzə uydurmandır!” – deyə ona bozarmağı indi də keçib-getmiş səmimi, istiqanlı və koloritli günlər kimi yadıma düşür.

Elə o Natəvan klubunda ədəbiyyatla bağlı tədbirləri, “Gənclər günü”ndə yazıçı olmaq istəyən bir gənc kimi mənim də hekayəmin oxunub müzakirə edilməsini, Mehdi Hüseynin, İsa Hüseynovun, gənc Bəkir Nəbiyevin. Əliağa Kürçaylının, Kamal Qəhrəmanovun o hekayəni çapa məsləhət görmələrini və 16 yaşında ikən, 1959-cu ilin indiyə qədər yaddaşıma hopmuş 5 iyulunda “Azərbaycan gəncləri” qəzetində çap olunmağımı – o ilk çapın qururunu xatırlayıram.

– *Sonralar istedadınız daha da parladı və hətta siz Yazıçılar İttifaqında işə də düzəldiniz...*

– Elədir, iş elə gətirdi ki, mən 1975-ci ildən etibarən İmran Qasimov, Mirzə İbrahimov, Balas Azəroğlu, İsmayıl Şıxlı, Hüseyn Abbaszadə, Cabir Novruz, İshaq İbrahimov kimi unudulmaz həmkarlarımla birlikdə Yazıçılar İttifaqında katib işlədim. Bu gün mən Əbülqasım Hüseynzadə, Qulam Məmmədli, Əli Səbri kimi qocaman dostlarımla (!), bilavasitə təmasda olduğum Əli Vəliyev, Süleyman Rəhimov, Əbülhəsən, Süleyman Rüstəm, Rəsul Rza, Osman Sarıvəlli, Əhməd Cəmil və bir çox başqa yazıçı və şairlərimizi tez-tez xatırlayıram.

Düzdür, bu xatirələrdə nostalji də var, ancaq mənim üçün onlar həmişə çox xoş, köhnə təbirlə desəm, nəşəli bir aura altında olan xatirələrdir.

Yazıçılar İttifaqının mürəkkəb, 1937–38-ci illərdə isə hətta qorxulu bir tarixi var, ancaq bütün bunlara baxmayaraq, bu qurum Hüseyn Cavid, Mikayıl Müşfiq, Yusif Vəzir, Əhməd Cavad və başqa repressiya qurbanlarıyla, eləcə də salamat qalanlarla birlikdə, müştərək surətdə, yeni bir küll halında Azərbaycan ədəbiyyatının, dilinin, ictimai fikrinin, xalqımızın milli məhəlinin yaşadılmasında və inkişafında xidmətləri böyükdür.

– *Elçin müəllim, sonda yubiley arzularınızı eşitmək istərdik.*

– Yazıçılar İttifaqı artıq keçmişdə qalıb, adını çəkdiyim və çəkmədiyim qələm sahiblərinin hamısı indi həyatda yoxdur. Nə yaxşı ki, bu gün Yazıçılar Birliyi var və mən bu 90 illik yubileydə, Anar başda olmaqla, birliyin bütün əməkdaşlarını təbrik edir, onlara can sağlığı diləyir və ən gözəl istəklərimi bildirirəm. Arzu edərəm ki, Yazıçılar Birliyi daha artıq şövqlə, daha artıq ehtirasla ədəbiyyatın keşiyində dayansın. 100 illiyini də Azərbaycan ədəbiyyatının böyük bayramı kimi qeyd eləsin!

– *Müsahibə üçün minnətdarım. Biz də sizə möhkəm can sağlığı, yeni, gözəl əsərlərlə oxucuları sevindirməyinizi arzu edirik!*

**Müsahibəni hazırladı:
Əli NƏCƏFXANLI, AYB-nin üzvü**